

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 5. Quomodo male quidam indulgentiam Heli imitentur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

V.
 QVAM MALE
 QUIDAM IN-
 DVLGENTIAM
 HELI IMITEN-
 TVR?

Ne vobis quoque desit, o parentes, irascimini, & nolite peccare, si filij vestri peccant. Immo nolite huius Heli effeminatam clementiam superare. Heli, indulgentiam peccavit: & tamen accusationes ab omni populo admisit, vos non vultis audire, si quis filios vobis vestros accuset; putatis nimirum illos delinquere non posse; plus filijs creditis, quam accusatoribus filiorum; vera dicentes, illico pulli vestri eludunt negando & perfrecte mentiendo. Heli filios suos vocavit, & accusatores, non nisi generatim citavit, ab omni populo, se rem audisse, dixit: non dixit, Ioachim vos accusavit, ut nonritis vestrum proditorem; non nominavit Manassem; non descripsit alium, quem facile coniectura assequi possent: vos, ut filios vestros in odium atque vindictam incitetis, ut dissidia pariatis, vicinus, inquit, dixit: Georgius hoc de vobis scripsit: epistolam eius legite: ita accusantes, in gratiarum actionem, vicissim accusatis; ita ostenditis, aere vobis esse, si quis indicet, sibi aliquid in filijs vestris displicere; ita facitis, ut vos nemo impolterum, si quid filij vestri peccauerint, aut si in periculum inciderint, audeat admonere. Heli saltem filios suos ita compellavit. *Non est bona fama, quam ego audio: vos, si de vestra sobole aliquid turpe narratur, saepe etiam ridetis, & placere vobis testamini, si quid audeant. nempe heroicum esse putatis, posse esse facinorosum; & ex hoc viros agnosci dicitis, si filios vestros, tametsi vxores non habeant, tamen iam liberos habere audiatis. Haecine summa est gloriae vestrae, proletarios mundo dedisse? qui nomen viri, non virtute, sed libidine metiantur. O viri, non viri, sed mulieres! o matres, non patres! o Mitiones, non Hegiones? cur vos tanta amentia finitis excacari? Irascimini, & nolite peccare.* Peccatis enim hic, si non irascimini, quando filij vestri, filiaque vestrae iram inuenerunt. Merito igitur poena vos expectant, quas meruit audire & sustinere Heli sacerdos; longeque atrociores. Liberorum enim peccata, in parentum supplicia redundant. Recte Clemens scripsit: parentes illius peccati reos fieri, in quod, eorum indulgentia, proles incurrit. Unde dicitur: *Docce filium tuum, & operare in illo, ne in turpitudinem illius offendas. Patientia enim irrationabilis, ait S. Chrysostomus, vitia seminat, negligentiam nutrit, & non solum malos, sed etiam bonos inuitat ad malum.* Et addit: *Iracundia, quae cum causa est, non est iracundia, sed iudicium.*

Clem. lib. 4.
 Constit. Apo-
 stol. cap. 20.
 Eccli. 30.
 S. Chryso-
 st. hom. 11. super
 Matth.

Quare

Quare & defectus iræ iudicium rationis consequentis, vitiosus est; est enim defectus motus simplicis in voluntate, quo aliquis, nõ tam ex passione, sed, ex iudicio rationis pœnam infligit, ideoque non tam irasci dicitur, quàm iudicare. Quamuis & hic ipse simplex motus voluntatis *ira* appelletur. Ex quo necessariò, in homine, sequitur motus appetitus sensitivi, qui est cum passione, & cum corporis alteratione, vocaturque & ipse *ira*. Quoniam autem natura ita constituti sumus, vt in nobis appetitus inferior sequatur motum appetitus superioris, nisi aliquid repugnet; ideoque motus iræ in appetitu sensitivo, non potest penitus deficere, nisi per subtractionem vel debilitatem motus in voluntate existentis. Hinc fit, vt, sicut defectus voluntarij motus ad puniendum, iuxta iudicium rationis, est vitiosus, etiam defectus passionis iræ fiat vitiosus. Deficit ergo ira hæc & passionis, & rationis, in parentibus, qui filios peccantes non plectunt; cum ipsi à summo iudice plectendi. Et, licet *Comica lenitatis hi patres, tragica asperitatis illi* sint, neutrique laudandi, efficit tamen plerumque lenitas, quàm asperitas filios deteriores. Quibus parcere, est eos occidere. Vixissent longè diutiùs filij sacerdotis Heli, si eos parens castigasset: lenitate sua & ipse mortem incurrit, & filijs vitam accidit, clemens homicida.

Neque aliorum indulgentiã corrupti, in eorum laudes eunt, à quibus corrigi eos oporteret. Vt enim Diogenes Cynicus, cum esset conspicuus indecenter voracem puerum, pædagogo plagam incussit, inferens: *Vt quid ita imbuis?* ita iram quoque Numinis experientur, qui, quando officium exigit, non irascuntur. Sunt autem in hoc numero, non Pædagogi tantum & Magistri, qui sibi concreditos clientes discipulosque vino madidos, sine indignatione, aspiciunt; & non raro ipsi, vt profundius immergantur, propinant, vrgent, docent, non orare, sed potare, vt discipulos habeant ebrietatis; non, inquam, in hoc numero hi tantum sunt; sed alti etiam Magistratus, Principes, Reges, Imperatores. Celebrabatur aliquando Charillus, ibi Archidamas subiunxit: *Quinam hic bonus sit, qui nec improbus est acerbus?* Magistratum, Principem, Regem, imperatorem, fulmini illi similem esse decet, quod mollia non lædit, dura conterit: ita enim & illi amabiles esse debent probis, improbis seueri; quia illi suauitate, isti metu reguntur. Improbus,

R 3

qui

VI.
MAGISTRATUS
NON IRAS-
CENTIS CVL-
PA.
Cælius lib. 26
cap. 27.

Plutarch. de
discernendis
adulatoribus,